

Praha 30.4.2004

24

Činnost kojeneckých ústavů, dětských domovů pro děti do tří let a dalších zařízení pro děti v roce 2003

Podkladem pro tuto zprávu jsou zpracované údaje z výkazů A (MZ) 1-01 za rok 2003. Návratnost výkazů jak za kojenecké ústavy a dětské domovy, tak i za ostatní zařízení pro děti byla 100 % a lze tedy považovat tato data za objektivní. Výkaz vyplňuje samostatně každý kojenecký ústav a dětský domov a každé dětské zdravotnické zařízení bez ohledu na jejich zřizovatele.

Kojenecké ústavy a dětské domovy pro děti do tří let

Ke konci roku 2003 bylo v ČR evidováno 38 kojeneckých ústavů a dětských domovů v nichž bylo celkem 2 049 míst. (Více než třetina dětí tu však zůstává celý rok či déle). Tato zařízení jsou určena převážně pro děti do tří let. Starší děti, které se nevrátí zpět do své vlastní rodiny nebo se je nepodaří umístit do náhradní rodinné péče, přecházejí do dětských domovů resortu školství, případně do ústavů sociální péče.

Péči o děti v kojeneckých ústavech a dětských domovech zajišťovalo 39,54 lékařů, 936,67 středního zdravotnického personálu, 34,04 rehabilitačních pracovníků, 26,21 sociálních pracovníků, 13,45 psychologů a 8,05 pedagogů (jedná se o přepočtené počty včetně smluvních pracovníků). Na jednu osobu středního zdravotnického personálu připadalo při jedné směně v průměru 6 dětí, na jednoho rehabilitačního pracovníka 56 dětí a na jednoho sociálního pracovníka 73 dětí.

Během roku 2003 bylo do kojeneckých ústavů a dětských domovů přijato 1 905 dětí. Z toho 44 % bylo přijato ze sociálních důvodů, což jsou veškeré důvody, které vedly k umístění dítěte do ústavní péče, ačkoliv by jinak, vzhledem ke svému zdravotnímu stavu, mohlo žít v rodině. Z důvodů zdravotních, ať již ze strany dítěte nebo ze strany rodičů, bylo do kojeneckých ústavů a dětských domovů umístěno 585 dětí (31 % přijatých). Čtvrtina všech přijatých dětí byla umístěna do ústavní péče z důvodů sociálně-zdravotních. Jedná se o děti, které kvůli svému postižení nevyrostají v rodině, i když nevyžadují trvalou a dlouhodobou odbornou ošetrovatelskou péči (jde zejména o děti umístěné nebo odložené rodiči právě pro jejich postižení). Mezi přijatými dětmi bylo 359 (18,8 %) dětí handicapovaných. Romských dětí bylo přijato 453 (23,8 %) a 42 přijatých bylo týráno.

Propuštěno z ústavní péče v roce 2003 bylo celkem 1 897 dětí. Téměř polovina se jich vrátila zpět do vlastní rodiny a více než čtvrtina byla předána do adopce. Další 8,6 % propuštěných dětí přešlo do jiné formy náhradní rodinné péče a rovněž 8,6 % do dětského domova. Necelá 2 % byla předána do ústavu sociální péče a 5 % jinam.

V roce 2003 zemřelo v kojeneckých ústavech a dětských domovech 26 dětí.

Dětská centra

Tato zařízení poskytují komplexní interdisciplinární péči dětem ohroženým a postiženým a koordinují odbornou poradenskou službu rodinám těchto dětí. Začleněným zařízením dětských center může být i kojenecký ústav a dětský domov (viz dětské centrum Znojmo).

V České republice existovala ke konci roku 2003 jen dvě dětská centra, a to v Jihomoravském a Moravskoslezském kraji. Jejich celková kapacita byla 171 míst a během roku přijala 456 dětí. Činnost těchto dětských center zabezpečovalo 2,30 lékařů, 39,00 středních zdravotnických pracovníků a 6,34 rehabilitačních pracovníků (jde o přepočtené počty včetně smluvních pracovníků).

Dětské stacionáře

Jedná se o zařízení provádějící diagnostickou, léčebnou a rehabilitační péči u dětí, jejichž zdravotní stav vyžaduje pravidelnou specializovanou péči bez nutnosti hospitalizace.

O děti ve 46 dětských stacionářích v ČR pečovalo 16,80 lékařů, 182,69 středních zdravotnických pracovníků, 65,90 rehabilitačních pracovníků, 52,77 pedagogů a 11,76 psychologů (přepočtené počty včetně smluvních pracovníků). Kapacita dětských stacionářů v roce 2003 byla 1 400 míst a během roku bylo přijato 936 dětí.

Jesle a mikrojesle

V roce 2003 bylo v České republice 59 těchto zařízení poskytujících péči zdravým dětem s důrazem na jejich všestranný rozvoj. Zaměstnáno zde bylo 0,23 lékařů, 243,23 středních zdravotnických pracovníků, 15,00 pedagogů, 5,69 rehabilitačních pracovníků a jeden psycholog (přepočtené počty včetně smluvních pracovníků). Kapacita jeslí a mikrojeslí byla 1 678 míst a v průběhu roku sem bylo přijato 1 912 dětí.

Další dětská zařízení

Jde o zařízení, která nelze zařadit do některého z výše jmenovaných druhů zařízení a jejichž činnost byla kombinací činnosti dětských center, stacionářů a jeslí.

Ke konci roku byla v ČR pouze dvě takováto zařízení - v Libereckém a Zlínském kraji. Jejich kapacita byla 92 míst a během roku přijala tato zařízení 54 dětí. Činnost zde zabezpečovalo 20 středních zdravotnických pracovníků, 4 pedagogové, 3 sociální pracovníci a jeden rehabilitační pracovník.

Vypracovala: Mgr. Helena Chodounská

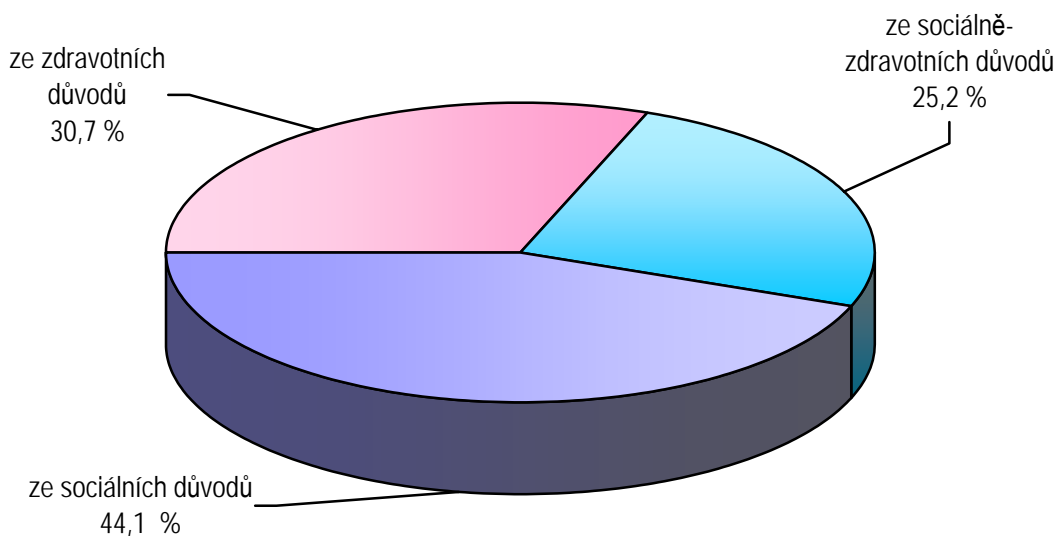
Kojenecké ústavy a dětské domovy - počet přijatých dětí

Území, kraj	Počet dětí přijatých během roku			Z celkového počtu přijatých dětí			
	celkem	v tom		handicapovaných	romských	týraných	
		ze zdravotních důvodů	ze sociálně-zdravotních důvodů				ze sociálních důvodů
Hl. m. Praha	228	40	122	66	12	25	5
Středočeský	164	20	46	98	43	54	2
Jihočeský	-	-	-	-	-	-	-
Plzeňský	96	9	26	61	13	19	1
Karlovarský	117	3	14	100	7	31	2
Ústecký	196	35	34	127	16	78	3
Liberecký	53	31	13	9	12	9	3
Královéhradecký	51	5	2	44	3	15	-
Pardubický	122	38	36	48	31	43	4
Vysočina	70	37	8	25	10	18	3
Jihomoravský	145	54	17	74	49	25	1
Olomoucký	236	118	46	72	103	28	1
Zlínský	67	7	36	24	12	11	3
Moravskoslezský	360	188	80	92	48	97	14
ČR	1 905	585	480	840	359	453	42

Kojenecké ústavy a dětské domovy - počet propuštěných dětí

Území, kraj	Počet propuštěných dětí během roku									Zemřelí	Z celkového počtu propuštěných		
	celkem	v tom									handica- povaných	romských	týraných
		do vlastní rodiny	do adopce			do jiné formy náhradní rod. péče	do dětského domova	do ústavu sociální péče	jinam				
pro nezájem	se souhlasem rodičů	na základě zbavení rodič. práv											
Hl. m. Praha	205	93	16	38	6	14	11	3	24	-	20	25	2
Středočeský	164	58	27	29	7	11	22	6	4	5	39	51	6
Jihočeský	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Plzeňský	113	37	26	28	1	12	5	4	-	4	4	23	6
Karlovarský	116	54	26	25	-	5	2	2	2	2	3	36	1
Ústecký	173	52	34	38	-	15	27	4	3	2	22	70	8
Liberecký	53	5	6	24	-	5	12	1	-	-	6	10	1
Královéhradecký	46	22	1	5	-	10	6	2	-	-	4	10	-
Pardubický	111	54	11	18	-	16	7	3	2	1	10	26	1
Vysočina	80	29	13	18	3	8	9	-	-	2	14	14	1
Jihomoravský	136	62	10	29	-	16	9	5	5	4	46	25	-
Olomoucký	235	173	3	10	3	8	22	4	12	2	81	18	1
Zlínský	64	41	1	3	2	9	4	1	3	-	8	12	6
Moravskoslezský	401	252	9	29	5	35	28	1	42	4	54	103	14
ČR	1 897	932	183	294	27	164	164	36	97	26	311	423	47

Struktura počtu přijatých dětí do kojeneckých ústavů a dětských domovů v roce 2003

Struktura počtu propuštěných dětí z kojeneckých ústavů a dětských domovů v roce 2003

